

מֶרֶד

א

מֶרֶד! מֶרֶדו
הם יצאו פתאם,
הם יצאו בהתנגב
מחורים ומסדקים,
מזויות רחוקות ואפלות;
הם הלכו חרש,
איש איש לְדרכו הַלֵּךְ,
איש איש לְעברו פְּנֵה,
ומי־זֶה יפתר חידת העינים
המכסות צפצפים?
ומי־זֶה יוכל ישמע שפת צעדים
חרשים ונפֶרֶדים?
ופתאם יד אל יד, אל רגל-רגל
ופתאם המון אחד, המון עצום
כיצור ענק, לו אֵלֶף-אֵלֶפי ראשים,
יבְנֶשֶׁר-דָּם לְשִׁחָקִים טַס הַדְּבַל

החם כאש ורענן כמו נכד:

קצד!

הוי קושרי הערומים והזהירים,

רגשותי המתפרצים ממוסרותם

לאט לאט יצאתם מן המארכב,

איש איש לבדו עזב את מחבואו

ולקבי עוד בוסס במרגועו,

עוד דוקם נח הכנור בתרמילו...

הס! מיתר זע... לא-כיום... מה ענו צלילו...

עוד מיתר רצע... צלילו מה חרישי...

והנה נע בלי-משים מיתר שלישי...

אך מה-זאת? גם הרביעי! החמישי!

אך מה-זאת? נקצ-צו! הנרתיק נקצ-צו

מי הרעיד פתאם נפשי ומי שכרהז

מי הסעיר את קל-אלפי המיתרים?

מאין פתאם בא מחי-משברים?

הים השקט היה כמקוקה

ונשרידם מעליו קס בצנחה,

ואון ומרי וגיל בקול הגשר:

קשר!

ב

הוי קושרי הערומים והזהירים,

רגשותי המתפרצים מפני מלכם!

התבשרו, כי את מלכם נצחתם,

את מלכם, את לבי צמא-המנוחות!

הן חרד מה חרדתי מפניכם,

עת בךד נפנף גם הסערה ומסביב דממה

צת פרפרו, אף טרם עוד התלקחו החושים,
 צת צממו, אף טרם עוד ללילות היו ימים,
 צת רטנו, אף לא שאגו עוד שאגת-גיל הרעמים,
 צת רעדו, אף טרם עוד התמוסקה אנקה -
 וצתה מה-שמחתי, מה-עלצתי, כי כבר באתמו
 כל-גנזי, כל-אוצרותי, כל-הנהב עם הפתם
 לכם, לכם הועדתיים: זה שללכם, שלל-מלקמה
 נצחתם ונאנצת, אף מה-תגל בי הנשמה!
 אף-אמנם גם-נדעתי, כי בטאטאכם את דבירי
 מיתרים רבים תקרעו, עליהם נהמה שירי,
 נאנים רבים תעקרו, ששגשגו מדמעי,
 מורשה הם מאבי לי, מורשה לי מאמי...
 אף פנו דבירי, טאטאו וקרעו נעקרו
 ופנו, ישרו דרך בו, גאולים בה יצברו
 מה-תקמו, מה-תשתוחחו, הפסיחים הנושגים?
 הצדה שסו, הדרך תנו לאורחים האיתנים!
 מה-תבכו אף תמלוננו, מיתרים בלים, שרידים?
 הקשיבו: כנור חדש רן את רנון-הצתידים!
 האח, רגשות גועשים, רגשותי החודשים,
 התשמעו, מה-סופדים עוד הישנים, המקנשים?
 אף פנו לבי, טאטאו וקרעו נעקרו
 ופנו, ישרו דרך בו, גאולים בה יצברו
 ויזרם-נא וישטף-נא דם-לבי שטף וצחוק
 וירח בו, וידשנו בו מנגינות עתיד רחוק!!

Und wenn dein Vater zu dir spricht,
So hör ihn nicht, so hör ihn nicht!
D e h m e l.

אל תשמע, בְּנִי, אֵל מוֹסֵר אָב
וְלַתּוֹרַת אָם אֵל אֲזָן תֵּט,
כִּי מוֹסֵר אָב הוּא: "כּוּ לְקוּ..."
וְתוֹרַת אָם: "לָאֵט, לָאֵט..."
וְסוֹפֵת-אָבִיב דּוֹבְרָה כֵּן:
הַקְּשִׁיבָה, אִישׁ, לְשִׁיר הַבֵּן!

לְשִׁיר הַבֵּן וּלְשִׁיר הַבֵּן,
הִבָּא מִבְּעַד עֲרֶפֶל עֵב...
וְדַרְס לָךְ שְׂבִיבָה, וְסוֹכָה מִן
הַדְּרָךְ, הַלֵּךְ בָּהּ הָאֵב,
כִּי לָמָּה תִּחְטָא אֵל הַדּוֹר,
דּוֹר עֲתִיד כְּחוֹק מוֹצֵף-אוֹר?"

בְּלִילָה קָר, בְּלִילָה אָדָר,
בִּישׁוֹן הָאָם, בִּישׁוֹן הָאֵב,
הַתְּשִׁמַּע, אִיךְ הָרוּם שֶׁר
אֵת שִׁיר הַבֵּן, שִׁיר גִּיל וְקָרְבָן?
בְּלִילָה קָר, בְּלִילָה אָדָר
הַקְּשִׁיבָה, אִיךְ הָאֵבִיב שֶׁר...

נשב, הרוח, ונשב ונשב!
 אם קר ואם חם, אם רע ואם טוב...
 רקד, התנובה, וטליל וצנף
 עלים וצורות וכנסי העוף —
 נשב, נשב!

נשב, הרוח, ונשב בעלים!
 מנגב או צפון, ממזרח או קם...
 הרס ונתש גם פה, גם שם,
 אך אל-נא יקפא בלב הדם —
 נשב בעלים!

נשב, הרוח, ונשב ונשב!
 כקר עברו בדממה ימים קרב...
 משברים הרקד ואילנות כסף,
 ואם קרוב הסוף — יחי הסוף!
 נשב, נשב! — — —

בְּמַרְחָב

עלילים וקלילים

הרוחות נשאים,

הארץ רחבה

וקהיר היום --

מי אמר, כי חלפו

לנצח הקלילים,

כי אזל, כי קרב,

המעין ערמתם?

אשוקט עם רוחות

עלילים וקלילים

בארץ הרחבה,

בצרכת-הדרור --

מי אמר, כי גועו

לנצח האלילים

של מיתרי-הגילה,

של פנור-האורז

עוד תנרם מלִּבִּי

מנגינה נשגבה.

קל-עוד יקר תביתו
 השחק הרם,
 עוד ישיש המדבר
 ותגל ערבה,
 קל-עוד תרעה שירה
 מלכדי הטום...

מה הוסה בעולם?
 מה הוסה בחבית
 נגזזת נרחות
 ממשח ורם —
 שטף, נגה, ושטף בי,
 פחו, רוחות, וסחו בי!
 הארץ רחבה
 וקהיר היום...

תרע"ח.

הַיַּעַר רוֹעֵשׁ...

היער רוֹעֵשׁ, מְתַלַּבְסוֹחַ צְמָרוֹת,
 לְעוֹף תְּשֻׁאֲפָנָה אֶל רִחְבֵי-עֵל:
 בְּשֵׁטֶף-פְּרָא שׁוֹטְטִים נְהָרוֹת
 וּבְחֻדְנָה זָרָה גַל רֹדְפֵי גַל.
 עַל-פְּנֵי הַשְּׁחָקִים עֲנָבוֹת נִסְעָרוֹת
 דָּאוֹת, נִשְׂאוֹת בְּלִי רֹאשׁ נְסוּף,
 וּכְמוֹ כֵל-הַעוֹלָם שֶׁשׁ לְהַעֲרוֹת
 אֶל חֵיק עוֹלָם אַחַר יָקָה נְטוּב.

תר"ס.

צמא

טעניג-קסן צחים, זכים
 זורמים, שוטטים ממעמקים
 באשפת אל היצורים,
 טעניג-קסן ביהירים, קרים --

טעניג-קסן! האפוניו!
 האפוניו וסחפוניו!
 קלי להב, קלי צמא
 מהקשר עד הנשמה...

ברעט.

השמש נגלית ומתחבאת
 בקשת עשית בארנים;
 בהתפסותה תמזדו
 ובצאתה שוב יאירו סנים.

אך גם בהתעלמה-נודף ריחו
 ונוחף שקמו של החורש,
 כי מלא מלא משלהבתה
 מהצמרת עד השמש...

הידת נפשיו משחק לשון
 את בי לרגעים משחקת:
 באירה סנים ומקדירה,
 מתקרבה שוב ומתחפזת.

אך כבר קלאמי משלהבתך,
 וגם פנקך כי תסתירי -
 עוד נשיקתך צורכה לבי
 ושקוי-אהבתך סוער שירי...

אָהבתי בַּעַם הַחַדָּף זְהָרִים לְבָנִים,
 זְהָרִים לְבָנִים מְחַרְשִׁים וְטוֹכְלִים בְּאֹרְחִים.
 הַשְּׁחָקִים פְּתִילִים; עָרְמִים וְזַחֲרִים אֵילָנִים,
 עַל כַּרְכַּב הַטַּלּוֹן מַדְדִים וּמַזְיָצִים אַנְקוּרִים.

וּזְלָלִים עָגִים מְרַחֲסִים עַל לֶבֶן הַנְּגָה;
 עַל תְּלָמִים מְבַסִּים בַּשֶּׁלֶג מְשַׁחֲרִים גְּבֻעִלִים,
 קַעֲוָדִים עַל מְשַׁמֵּר וּמְסַפֵּים לְסַדִּיחָה רַעֲנָה.
 כְּחֵם קָרָת תִּרְתֵּי, גְּבוּא יָמִים חַמִּים וּגְדוּלִים.

וְדַמְקָה מְזַהֵרָה. רַק רֵחַ חַרְשֵׁי יַנְעִנֵעַ
 הַזְּלָלִים הַשְּׁקִיטִים. הַעֲלֵם בְּדַמְקָה מְסַבָּה.
 מַדְדִים אַנְקוּרִים, מְבַרִיקִים הַשֶּׁלֶגִים בְּנִגְוָה,
 וּמְקוּר מְקוּוֹת נְפֹת מְסַחֵת קַפּוּר־לְבִי מְסַבָּה...

בְּרֵאשִׁית הָאָדָר...

מֵאֵינן בְּאַתֶּם, צִלְלִים,

צִלְלֵי לְפָנוֹת-עָרֵב,

צִלְלֵי-תְבֵלֶת רַפִּים

בְּרֵאשִׁית הָאָדָר

אֵיךְ-זֹאת כִּי בְּאַתֶּם, צִלְלִים,

מִבְּרִיתֵי הַיְלָדוֹת,

כִּי הִנֵּה רְאִיתִיכֶם

בְּפָנוֹת הַיּוֹם הַקָּרִי-

וְעוֹן תָּם וְטָהוֹר

לְפָתָאם צִף וְעֵלָה

מִתְקַלְתֶּם הַזְּכוּה,

מִשְׁטָטְכֶם הַקָּרִי...

עוֹד תִּהְיֶה צֵל הָאָרֶז,

עוֹד כְּמוֹר בְּכֹל עִם שְׁלֵב,

רַק פֹּה וְשָׁמָּה יִשְׁחֹר

נוֹף-אֵילָן, כְּרֵב-נֶגֶב

אֶף אֲבִיט אֶל הַצִּלְלִים,

אֶף צִלְלֵי-סוּרִים רַפִּים,

אֶף צִלְלֵי-יְלָדוֹת וְרַפִּים -

ובנפשי רחש-קג:

ברק שמש בצְהָרִים...

וסקופט גיל לשלולית...

ושאון ילדים מכים

בזחוק את בן-אג...

הוא יבוא ויגיד לנו
על כל מה שראו עיניו

מסביב דמיה-עֶרְב,

השָׁלֵג וד ומבריק,

מהתנש קול העורבים,

מה-נוֹדַע ומה-זר...

ממרחק באים צלילים

של פעמון עגלת-חנות

בנגון וד, אביבי

מצלצל הוא ושר...

מזין באתם, צלילים,

צללי לפנות-ערב,

צללי תבֵּלֶת רכה

בראשית האָדְרוּ...

הוא יבוא ויגיד לנו
על כל מה שראו עיניו

תרע"ט.

הַיָּמִים הַלְלוּ אֶת ה' וְיִשְׂרָאֵל
 יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל

הַיָּמִים הַלְלוּ אֶת ה' וְיִשְׂרָאֵל
 יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל
 יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל
 יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל

הָאֵת, אֲנִי אֲנִי וְיִשְׂרָאֵל
 הָאֵת, הַשָּׁמַיִם שֶׁל יוֹם-אֶדְרָא
 הָאֵת אֵת סִדְרֵי, הָאֵת אֵת שִׁדְרֵי
 אֵת פְּנֵי תַרְסִים וְלִבֵּי קֶדֶד

הָאֵת, אֲנִי אֲנִי בְעַד אֲשֶׁנִּי
 מִה-מְבָרִיק שֶׁלֹּג עַל אֵג וְקִבְרוֹ
 אֵת קֶבֶר הָאֵבִיב מֵאֲנָרֵי נֶבֶל
 מִשְׁרָנֶךָ קוֹרָא לִי: קוֹם וְתַרְחֹל

וְתַרְסֵם אָנֹכִי אֵת שִׁיבֹת-עֲצֵבִי
 הַצֵּפֶת בְּחֹקֶךָ אֵת שְׁמֵי-תְבִלֵי
 וְאֵינִי עֲצֵבִי מִכֵּר אֲרִישׁ: אֵת בְּנֵי
 חַלּוֹם מְשֻׁבָּה וְשֻׁבְתֵי-גִיל

לְשֶׁחַק אֲשִׁינִי: קֵל בְּדִלּוֹ נִמְוֵג
 בְּזֹהֲרֶךָ נִכְרָה בְּשֹׁמְרֵי-זֵיוֹ...

שיר-תונה, והלאה! כבר עמק, עמק
שיר קדש נרקם וקדש גיב...

אך עד שזרם מרהט-דמי
זה שירי קדש על-גמי חוץ
אל מיל המראה חיש אעשה שקמי
ומעיל ומקל - ושטט נרוץ...

גם-אור במראה, גם-עקר נהד,
גלגלתי דשה על גלי אור...
אך עיני, עיני הוי, מה-זה אקדו
בכה הכאיבו לך לערות-חזרו?

כן לא-עוד גלם הקלטי שחורים
ולכן נקטו כבר לא-קשט...
זה רז, לי נגלה בששעת אורים
מתהום המראה ולקבי נד.

אך נד רק רגע לקבי קרימי
לקבי שנית בי שש ותי,
ושנית ששש חזר וקדוה תיר בי
וששעת אנהבא ואור גלי-נדי...

מה-שערות-דקת, אם רק טעסידה
שששש אותן גברני-הודו

וקה אם אֶזְקוּ, אֶסְרֶךְ צְעִירָה,
 לְעַד צְעִירָה זוֹ אֶשְׁקֹחַ

וְשֶׁשׁוֹן הַפְּרִימָה וּבִגְדֵי הַכְּמִישָׁה
 כִּי יִשְׁקוּ יְחִדּוּ בְּנִשְׁמֵתֵינוּ—
 מִה־נִּפְלָא יִקְרָא! אֲנִי אֲרִגִּישׁוּ,
 אֲנִי הַרְבֵּשְׁתִּי מֵאֵז, מֵאֵז...

תרע"ו.

צֹהֲרִים

מִצֹּהֲרִים צֹהֲרִים בְּשִׁבְטֵי־רָשָׁעִים,
 מִתְנַדְּסִים מִעֲתוּצֵי הַעֲבִים הַיָּסִים,
 וְלִבְנֵי־מִלְּבָנִים בְּלִי צִבְעֵי הַכֶּשֶׁמֶט
 מִשְׁתַּרְעִים שָׁמַיִם עַל כְּרִים עֲלֵסִים...

שׁוֹרָה וְסוּאָה מִנְשִׁקוֹת מֵאֲהָבָה,
 הַלִּימָה יִיר־שָׁמֶשׁ רוֹבֵצַת לְרֵאָנָה
 הַשְׂדֵמָה הַזְּהָרָה, הַכַּפְרִית הַנְּאֻנָה
 וְנִשְׁמֵת־אֶסְיָה אֵשׁ אוֹכְלוֹת אֵשׁ־תֵּאֵנָה.

שָׁמַיִם וְאָרֶץ מִחֶשֶׁק אֲבֵלִים!
 וְדַגְּנוֹת צְנוּעוֹת, הַחֹלְמוֹת עַל צִלְלִים,
 שְׁזָכְרוּ עוֹד שָׁחַר, שְׁפוּ עוֹד קִלְלִים,
 הַתְּחַבְּאוּ מִבוּשָׁה בְּמַעֲבֵה שְׁגָלִים.

ממֹות עֲזָה וּמַחֲיִים...

עַל שֶׁסֶת הַנֶּהָר עָמְדָה סִירָה,
 עוֹד רֵיחַ-וַסֶּת נִדְוָה מִנֹּה;
 עַל קַרְקָעִיתָה הָיוּ שְׂטוּחִים
 יַעֲזִים, חֲצִיר שֶׁל אֲשֶׁתְּמָר:

הָאָבִיב אֵךְ זֶה הַכְרִיז כְּרוֹחַ,
 הַנֶּהָר אֵךְ זֶה שָׁבַר כְּבִלָיו
 וּבֵין מַשְׁבָּרִים כְּחֵלִיט-שְׁחוּרִים
 עוֹד צִמּוּ רִגְבֵי קַרְחַת-תְּבֵלֶת.

הָרוּחַ דִּרְדַר כִּנְיָ-מִטְשָׁחֶתוֹ,
 הָרוּחַ הַסַּעִיר תְּהוֹם-עֵינָיו,
 גַּם שָׁמָּה נִוָּצְצוּ נִהְרוֹת,
 שָׁאךְ זֶה שָׁבְרוּ אֶת כְּבִלֵיהֶם.

וּמִבְלֵי נִדְעַת הַחֹק מִשׁוֹשׁ
 בְּסִירָה שְׁגִינֵנו אִזּוּ יִשְׁבְּנוּ,
 בְּצַחֹק הַפְּלִגְנוּ מִן הַשֶּׁמֶת,
 בְּצַחֹק נִקְלַעְנוּ בֵּין הַגְּלִים.

הגלים היו סזלים-שחורים
 קלד קריר, קלד גזל;
 בנאמת-דרור, בקדנת-קרא
 הרוט טלסלם לפרוק.

הפירה פרקסה כפצוצה
 בין המשברים הנסערים
 ומבלי גרע החזק משוט
 בצחוק קלסלנו בין הגלים.

על-מה שמחנו אז ונצחקו
 על-מי השלכנו יתבנה
 לי שמנה-עשרה, לך שבע-עשרה
 ולא ידענו החזק משוט.

האם סקנת לא סחדנה
 אם לא לסיים השתוקקנות
 לי שמנה-עשרה, לך שבע-עשרה
 על-מה שמחנו אז ונצחקו

סין זאת כי סלא אז האביב
 את נשמתנו על גדולתה.
 עד בלתי סקום עוד בנשקה
 להשוואת-סיים העגרת.

סין זאת כי סלאה אז האהבה
 את נשמתנו על גדולתה.

וְלוֹ הַקִּנְיָה בָּא בְעֵצְמוֹ
 לֹא הָיָה פּוֹצֵא מְקוֹם פְּנוּי.

אִי-אִמְנֵם קָרַב בְּכַד הַקִּנְיָה,
 אִךְ שָׁב מִבְּיַשׁ עַל-עֲקֻבוֹתֶיהָ,
 וּמֵה-צִמְקֵנוּ עַל מַשְׁבִּתָּיו
 בְּשׁוֹךְ הַרוּחַ עַל הַמַּיִם.

וְשִׁמְש־אֲבִיב יִצְאָה בְּהִינְיָה,
 הַגְּלִיּוֹת-פֶּן הַשְּׁחֻקִּים-חִבְלָתָהּ,
 מִקִּנְיָה עָזָה וּמַטְוִיִּים
 הַמִּתְקֵה שְׁתֵּי וּמִתְרֵי...

סתו נעורי

ערמים חזים האילנים,
 האויר בכה ודלוח,
 השחקים סגורים, מעננים
 חרישי, עגום נושב רוח.

על-מה הוא לוחש לחש-תונת
 בדמי הבקר האפלולית?
 ולבבי גלחץ בלי-הפוגה
 מעצב זר, שבא לגבולי.

הה עצב מונר, תונת שחורה!
 אך זה לא עצב על הקיץ...
 שבצתי אור בימי-האורה!
 הה, זה לא עצב על הקיץ...

בבקר זה בי שח לבבי
 לא מנעוועים אל הזוהר,
 כי אם אשתוקק אל סתוי,
 אל הסתו של שנות-הנער...

גם אז הן נשבו ברחות קרים, ו...
 עת צב-סתו השחקים נתם, ו...
 אך צלילים צדים ונאדרים
 מלכבי צלצלו לקראתם.

... ..

גם אז הן נגרה קדרות-קמת
 על האדמה השכולה,
 אך אוהה תפה ונרמבת
 מפאשי ורמה אז למלה.

... ..

פסוס-מלחמה בנאריחו
 מרחוק ריט קרב נאדרי,
 לשיג-סתו, לאסף שיחו
 התרוגן רוחי, עלץ בשרי...

בבכות אדמה ושמים,
 עת בפתקים אבלה שסקת,
 צמאני גבר שבעתים,
 זה צמאון סער ומלחמת.

האסף הנה רק כמגרה
 את לבי גאה וחרשי:
 הוי, עולם רקבו בא נתחרה,
 אם יכלע חשקך את אשי.."

ורנה אור גנוה, נסלא, עמק,
 דאיתי אז ברחבי-עולם,

ובכי הרקב נדון, נמוג
 עת ומיר-נקשי נתנו קולם...

אך עתה כואב בלי-המונה
 הלכ בגלר האקלוליי...
 אנה, חדשה זאת התנהו
 זה עבב נר, שבא לגבוליו

בגלר זה בי שח לבכי
 לא מנעושים אר. הזמר,
 כי אם אשתוקק אר סגרי
 אר תקנו אר ענות-הנשי

תרע"ב.

ציורים

גרסדמי שירי נזכרתי בשבילים
 ודרכים, בהמה עברתי בשירי;
 עליהם ארנתי מקולות וצלילים
 את ארג רנוני, בשירי ערירי
 ופצוב ועליו בארץ הרחבה,
 הרחבה, הערה, השחורה, הנאנה...

בגילה ותודה לי נמוז הדרכים,
 ששרתי עליהם את שירי לפנים;
 גם חולות המדבר התקשטו בפרחים
 גם שבילי-צלמות מאירים לי סנים;
 כל צלילי ששוני, כל צלילי ענותי
 הנמחו שושנים על דרכי גלותי.

אך רבות פירשבעה עוד היו ארחות,
 ששירי לא צלצל בנני, לא הכשיסן;
 במעטה-ערסל במרחק הן נחות,
 לשוא בקשה נפשי להרים, צעיסן...
 עמומות, ועומות במרחק הן נחות
 ככלות עזובות, ככלות נשכחות...

